

К.В. Сподар, канд. техн. наук, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

К.К. Василюк, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

ДОЦІЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ» В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

З 1 серпня 2016 року для всіх замовників, що фінансуються з державного або місцевого бюджету, та для всіх суб'єктів господарювання введений в дію Закон України «Про публічні закупівлі», яким передбачені нові для національного законодавства можливості організації закупівельної діяльності, зокрема здійснення закупівель через централізовані закупівельні організації або уповноваженими особами замовника, які повинні мати вищу освіту.

Міністерство економічного розвитку та торгівлі звернулося до закладів вищої освіти з пропозицією розглянути можливість введення навчальної дисципліни з питань публічних закупівель.

Про це йшлося у листі відомства до закладів вищої освіти за підписом першого заступника міністра Максима Нефьодова: «Одним із напрямків, які наразі розглядаються Мінекономрозвитку за участю Міносвіти, є ... створення у вищих навчальних закладах можливості отримання вищої освіти, що включала б відповідну дисципліну (курс) за напрямком публічних закупівель. У зв'язку із цим, вищим навчальним закладам пропонується розглянути можливість та доцільність запровадження навчальних дисциплін з питань публічних закупівель до програм за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр/магістр».

Так, протягом 2014–2016 років в Україні проведена реформа сфери публічних закупівель, результатом якої є впровадження електронної системи закупівель.

Наразі усі правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади встановлено Законом України «Про публічні закупівлі», із змінами, внесеними згідно із Законами № 1078-VIII від 12.04.2016, ВВР, 2016, № 21, ст. 407; № 1356-VIII від 12.05.2016, ВВР, 2016, № 24, ст. 488; № 1670-VIII від 06.10.2016, ВВР, 2016, № 48, ст. 808; № 1761-VIII від 17.11.2016, ВВР, 2017, № 1, ст. 3; № 2002-VIII від 06.04.2017, ВВР, 2017, № 21, ст. 245; № 2019-VIII від 13.04.2017, ВВР, 2017, № 27-28, ст. 312; № 2265-VIII від 21.12.2017.

Метою цього закону є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері

публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції.

Для того щоб зробити процес закупівель максимально публічним, було вирішено створити мультиплатформну систему ProZorro, до складу якої увійшло близько десяти електронних майданчиків для всіх типів закупівель: ПриватМаркет, SmartTender.biz, Zakupki.prom.ua, Zakupki.com.ua, Держзакупівлі онлайн, Українська універсальна біржа, E-Tender, Brizol.net, Newtend, Public Bid і ще один майданчик APS Market, акредитований лише для допорогових закупівель.

Головними перевагами електронної системи ProZorro є економія державних грошей і часу (закупівельникам не потрібно аналізувати всіх постачальників, вони розглядають тільки того, хто зробив кращу пропозицію), прозорість і відкритість, зручність використання, як для постачальників, так і для закупівельників, мобільність, можливість доступу до системи з будь-якої точки країни, без зайвої паперової тяганини. Крім того, для постачальників продажі через систему ProZorro вигідні ще й тому, що в ній можна знайти покупця з будь-якого регіону країни, а не зустрічатися з усіма особисто. Також можна виділити очікувані переваги використання системи, такі як: викорінення і системне запобігання корупції, прозорість всього тендерного процесу, неприпустимість дискримінації заявок, об'єктивна оцінка тендерних заявок, простота і легкість застосування тендерних процедур, перехід на електронний документообіг, повна звітність і аналіз всіх державних закупівель, відкриті процедури прийняття рішень, широке залучення громадськості, приватні електронні майданчики і таке інше.

Отже, впровадження дисципліни «Публічні закупівлі» в навчальний процес, згідно з Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 02.12.2016 № 2017, дасть змогу студентам набути необхідних теоретичних знань щодо організації та здійснення державних закупівель, порядку проведення процедур закупівель, набуття вмінь та навичок з питань, що виникають під час здійснення процедур публічних закупівель.

Платформа Prozorro залишається лише інструментом, і те, наскільки вдало він буде використовуватись, залежить від знань та вмінь, отриманих в процесі вивчення дисципліни «Публічні закупівлі», які дозволять робити закупівлі помірковано, стратегічно і кращої якості.